

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΛΓΕΒΡΑΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ 1^ο

- I. Να αποδείξετε ότι ο νιοστός όρος μιας αριθμητικής προόδου με πρώτο όρο α_1 και διαφορά ω είναι $\alpha_n = \alpha_1 + (n - 1) \cdot \omega$.
- II. Πότε μια ακολουθία λέγεται αριθμητική πρόοδος;
- III. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ).

i) Στην ταυτότητα της διαίρεσης πολυωνύμων το υπόλοιπο έχει βαθμό ο οποίος είναι μικρότερος από το βαθμό του διαιρέτη.

ii) Το υπόλοιπο της διαίρεσης ενός πολυωνύμου $P(x)$ με το $x - \rho$ έχει βαθμό 0.

iii) Αν για το πολυώνυμο $P(x)$ είναι $P(\rho) \neq 0$, τότε το $P(x)$ δεν έχει παράγοντα το $x - \rho$.

iv) Αν η διαίρεση του πολυωνύμου $P(x)$ με το $x - \rho$ είναι τέλεια, τότε ο αριθμός ρ είναι ρίζα του πολυωνύμου $P(x)$.

i	ii	iii	iv

ΘΕΜΑ 2^ο

- I. Έστω η αριθμητική πρόοδος 7, 4, 1, ...
Να βρείτε το νιοστό και τον 8^ο όρο της.
- II. Έστω η αριθμητική πρόοδος -9, -6, -3, ...
i) Να βρείτε το άθροισμα των 20 πρώτων όρων της.
ii) Πόσους πρώτους όρους πρέπει να πάρουμε για να έχουμε άθροισμα 45;
- III. Έστω η ακολουθία $a_n = 3n - 2$
i) Να δείξετε ότι η ακολουθία (a_n) είναι αριθμητική πρόοδος.
ii) Να βρείτε τη διαφορά και τον πρώτο όρο της.

ΘΕΜΑ 3^ο

- I. Να λύσετε τις εξισώσεις:
i) $\sqrt{5x + 10} = 8 - x$.
ii) $\sqrt{x + 2} + 2 = \sqrt{x - 6}$.
- II. Να βρείτε τα α , β , ώστε το πολυώνυμο $P(x) = \alpha x^3 - 5x^2 + \beta x + 9$ να έχει παράγοντα το $(x - 3)^2$.
- III. Να βρείτε τα διαστήματα του x , στα οποία η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = x^4 - 5x^3 + 5x - 1$ βρίσκεται:
α) πάνω από τον άξονα $x'x$, β) κάτω από τον άξονα $x'x$.

ΘΕΜΑ 4^ο

Έστω $P(x)$ πολυώνυμο 3ου βαθμού, το οποίο διαιρείται με το πολυώνυμο $x^2 + 1$, έχει ρίζα το 0 και του οποίου το άθροισμα των συντελεστών είναι ίσο με 2.

α) Να αποδείξετε ότι $P(x) = x^3 + x$.

β) Να λύσετε την ανίσωση: $(P(x) - 2)^3 + (P(x) - 2)^2 + P(x) > 2$.

ΛΥΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

- I. Θεωρία σχολικού βιβλίου
- II. Θεωρία σχολικού βιβλίου
- III. i) Λ, ii) Λ, iii) Σ, iv) Σ

ΘΕΜΑ 2^ο

- I. Επειδή η ακολουθία 7, 4, 1 είναι αριθμητική πρόοδος, έχουμε: $\omega = 4 - 7 = -3$ και $\alpha_1 = 7$
Οπότε
 - $\alpha_n = \alpha_1 + (n - 1)\omega = 7 + (n - 1)(-3) = -3n + 10$
 - $\alpha_8 = \alpha_1 + (8 - 1)\omega = 7 + 7(-3) = -14$
- II. Είναι $\alpha_1 = -9$ και $\omega = -6 - (-9) = 3$
i) Έχουμε $S_{20} = \frac{20}{2}[2\alpha_1 + (20 - 1)\omega] = 10 \cdot [2 \cdot (-9) + 19 \cdot 3] = 390$
ii) Έστω, ότι πάροουμε τους n πρώτους όρους.
Έχουμε: $S_n = 45 \Leftrightarrow \frac{n}{2}[2\alpha_1 + (n - 1)\omega] = 45 \Leftrightarrow$
 $n \cdot [2 \cdot (-9) + (n - 1) \cdot 3] = 90 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow n^2 - 7n - 30 = 0$
 $\Leftrightarrow n = 10$ ή $n = -3$, που απορρίπτεται, αφού $n \in \mathbb{N}^*$.
Άρα πρέπει να πάροουμε τους 10 πρώτους όρους.
- III. i) Αρκεί να δείξουμε ότι η διαφορά $\alpha_{n+1} - \alpha_n$ είναι σταθερός αριθμός (δηλαδή ανεξάρτητος του n).
Πράγματι, $\alpha_{n+1} - \alpha_n = 3(n + 1) - 2 - (3n - 2) = 3n + 3 - 2 - 3n + 2 = 3$
ii) Η διαφορά της αριθμητικής προόδου είναι 3 και έχει πρώτο όρο $\alpha_1 = 3 \cdot 1 - 2 = 1$.

ΘΕΜΑ 3^ο

- I. i) Περιορισμοί: $5x + 10 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq -2$
τότε $\sqrt{5x + 10}^2 = (8 - x)^2 \Leftrightarrow 5x + 10 = 64 - 16x + x^2$
 $\Leftrightarrow x^2 - 21x + 54 = 0$
 $\Delta = 441 - 216 = 225$ $x_{1,2} = \frac{21 \pm 15}{2} \Leftrightarrow$
 $x = 18$ ή $x = 3$
 - Για $x = 3$ έχουμε: $\sqrt{5 \cdot 3 + 10} = 8 - 3 \Leftrightarrow 5 = 5$ ισχύει \rightarrow δεκτή
 - Για $x = 18$ έχουμε: $\sqrt{5 \cdot 18 + 10} = 8 - 18 \Leftrightarrow 10 = -10$ αδύνατο \rightarrow απορρίπτεται

ii) Περιορισμοί: $\begin{cases} \chi + 2 \geq 0 \\ \chi - 6 \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \boxed{\chi \geq 6}$

$$\begin{aligned} (\sqrt{\chi + 2} + 2)^2 &= \sqrt{\chi - 6}^2 \Leftrightarrow \chi + 2 + 4\sqrt{\chi + 2} + 4 = \chi - 6 \\ \Leftrightarrow 4\sqrt{\chi + 2} &= -12 \quad \text{αδύνατη.} \end{aligned}$$

II. Πρέπει $P(3)=0$ δηλ.

$$\begin{array}{ccc|c|c} \alpha & -5 & \beta & & 9 & & 3 \\ & 3\alpha & 9\alpha-15 & & 27\alpha+3\beta-45 & & \\ \hline \alpha & 3\alpha-5 & 9\alpha+\beta-15 & & 27\alpha+3\beta-36 & & \end{array}$$

άρα $27\alpha + 3\beta - 36 = 0 \Leftrightarrow 9\alpha + \beta = 12 \quad (1)$

και το $\pi(\chi) = \alpha\chi^2 + (3\alpha - 5)\chi + 9\alpha + \beta - 15$ πρέπει να έχει ρίζα το 3,
δηλαδή $\pi(3) = 0 \Leftrightarrow 9\alpha + 9\alpha - 15 + 9\alpha + \beta - 15 = 0$

$\Leftrightarrow 27\alpha + \beta = 3 \quad (2)$

Από $(2) - (1) \Rightarrow 18\alpha = 18 \Leftrightarrow \boxed{\alpha = 1}$

Από $(1) \Rightarrow 9 + \beta = 12 \Leftrightarrow \boxed{\beta = 3}$

III.

$$\begin{array}{ccc|c|c} 1 & -5 & 0 & 5 & -1 & & 1 \\ & & 1 & -4 & -4 & & 1 \\ \hline & & 1 & -4 & -4 & 1 & 0 \end{array}$$

$f(\chi) = (\chi - 1) \cdot (\chi^3 - 4\chi^2 - 4\chi + 1)$

$$\begin{array}{ccc|c|c} 1 & -4 & -4 & & 1 & & -1 \\ & & -1 & 5 & -1 & & \\ \hline & & 1 & -5 & 1 & & 0 \end{array}$$

$f(x) = (\chi - 1) \cdot (\chi + 1) \cdot (\chi^2 - 5\chi + 1)$

Από $\chi^2 - 5\chi + 1 = 0 \Leftrightarrow \chi_{1,2} = \frac{5 \pm \sqrt{21}}{2}$

χ	$-\infty$	-1	$\frac{5-\sqrt{21}}{2}$	1	$\frac{5+\sqrt{21}}{2}$	$+\infty$
$\chi - 1$	-	-	-	-	+	+
$\chi + 1$	-	-	-	+	+	+
$\chi^2 - 5\chi + 1$	+	-	-	-	-	+
$f(x)$	+	-	+	-	-	+

i) $H f(x) > 0 \Leftrightarrow x \in (-\infty, -1) \cup \left(\frac{5-\sqrt{21}}{2}, 1\right) \cup \left(\frac{5+\sqrt{21}}{2}, +\infty\right)$

ii) $H f(x) < 0 \Leftrightarrow x \in \left(-1, \frac{5-\sqrt{21}}{2}\right) \cup \left(1, \frac{5+\sqrt{21}}{2}\right)$

ΘΕΜΑ 4^ο

α) Έστω $P(\chi) = \alpha\chi^3 + \beta\chi^2 + \gamma\chi + \delta$, $P(0) = 0 \Leftrightarrow \delta = 0$.

$$\alpha\chi^3 + \beta\chi^2 + \gamma\chi = (\chi^2 + 1)(\kappa\chi + \lambda) \dots \dots = \kappa\chi^3 + \lambda\chi^2 + \kappa\chi + \lambda$$

Οπότε $\kappa = \alpha$, $\lambda = \beta$, $\kappa = \gamma$, $\lambda = 0$. Όμως $\alpha + \beta + \gamma = 2$ οπότε τελικά $\alpha = \gamma = 1$, $\beta = 0$.

Επομένως $P(\chi) = \chi(\chi^2 + 1) = \chi^3 + \chi$.

β) $(\chi^3 + \chi - 2)^3 + (\chi^3 + \chi - 2)^2 + \chi^3 + \chi - 2 > 0$,

Θέτουμε $\chi^3 + \chi - 2 = \omega$, οπότε έχουμε $\omega^3 + \omega^2 + \omega > 0 \Leftrightarrow$

$\omega(\omega^2 + \omega + 1) > 0 \Leftrightarrow \omega > 0$ διότι $\omega^2 + \omega + 1 > 0$.

Δηλαδή $\chi^3 + \chi - 2 > 0 \Leftrightarrow (\chi - 1)(\chi^2 + \chi + 2) > 0 \Leftrightarrow \chi > 1$ διότι

$\chi^2 + \chi + 2 > 0$ για κάθε χ .